

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2015

av **Mathias Sundin (L)**

Självkörande bilar i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt föreslå förändringar av lagstiftning för självkörande bilar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Självkörande bilar kanske låter som science fiction, men är science fact. 2017 kommer Volvo ha hundra självkörande bilar hos vanliga kunder i Göteborg. I den lilla staden Mountain View i Silicon Valley behöver man inte köra runt länge för att se någon av Googles självkörande bilar. Elbilen Tesla har nyligen uppdaterats med en autopilot som kan köra bilen på motorvägar. Om man tänker efter så kör nya bilar redan idag till stor del själva. De anpassar hastigheten till framförvarande bilar, de håller dig i rätt fil, de bromsar automatiskt om någon springer ut i gatan, och så vidare. Vi sitter fortfarande med händerna på ratten, men bilen gör redan en del av jobbet.

Självkörande bilar kommer ha en stor påverkan på samhället. Här är fyra exempel:

- Miljontals liv kommer sparas. 1,2 miljoner människor dör varje år i trafikolyckor och cirka 50 miljoner skadas. Självkörande bilar kommer vara avsevärt mycket säkrare. Datorer är inte bakfulla, trötta, ouppmärksamma, bryter inte mot trafikregler, kollar inte mobiltelefonen, ser inte dåligt eller blir arga. Googles bilar har rullat över 300 000 mil (motsvarande 75 varv runt jorden) på vanliga vägar och bara orsakat en olycka. Ingen skadades, men en av bilarna svängde in i en annan. Självkörande bilar kommer vara minst 95 procent säkrare än vanliga bilar.
- Köer kommer vara ett mycket mindre problem. Naturligtvis är det ett stort antal bilar på vägen som orsakar köer, men köerna blir värre av att vi kör så ryckigt. Självkörande bilar kan gemensamt koordinera sig och sänka och öka hastigheten samtidigt. Ska bilar släppas in från en påfart, kan alla bilar som redan är på vägen gemensamt agera för att göra utrymme så att det minimalt stör trafiken. Människor slösar bort så många timmar i bilköer att om denna tid användes till arbete pratar vi om flera procents ökning av BNP.

- Massiva ytor i städerna kommer frigöras. Behovet av parkeringsplatser minskar eftersom det inte finns någon anledning att en självkörande bil måste vara parkerad precis i närheten, den kan åka iväg en bit och ställa sig där (eller köra någon annan.) När man ska ha bilen kallar man på den.
- En frihetsrevolution för funktionsnedsatta, synskadade, äldre och andra som idag inte kan köra bil. Plötsligt blir det mycket enklare för dem att på egen hand ta sig runt och slippa förlita sig på andra.

Nöjeskörning i olika former kommer alldeles säkert finnas kvar, men sättet att åka och ha bil till vardags kommer att förändras dramatiskt.

Det största hotet mot denna utveckling är långsamma och bakåtsträvande politiker. Sverige har chans till en tätposition, men bara om lagar och regler anpassas tillräckligt snabbt. Det finns flera saker som behöver lösas. På kort sikt är ansvarsfrågan viktigast. Nuvarande lagstiftning och praxis utgår från att det finns en fysisk förare som kan straffas om denne orsakat en trafikolycka. Om det är en självkörande bil som krockar blir det såklart orimligt att straffa personen som satt i den och måste ändras snarast.

Transportstyrelsen skriver i en analys från 2015 att deras bedömning är att flera ändringar både i Sverige och på EU-nivå måste till för att kunna möjliggöra bilar med automatiseringsnivå tre. Det är bilar som för det mesta kör själva, men föraren ska kunna gripa in i vissa situationer.

Sverige ligger långt fram i den tekniska utvecklingen av självkörande bilar. Vi har också ett rätt tillåtande regelverk när det kommer till testverksamhet, men andra lagar och regler kommer behöva ändras för att självkörande bilar ska kunna rulla i Sverige i större skala.

Mathias Sundin (L)